

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

78. Panthera: Ex eodem Solino.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

ELEPHANTVS

Ex C. Iulio, stylo historico..

Descriptio LXXVI.

Elephant, iuxta sensum humanum intellectum habent, memoria pollut, syderum seruant disciplinam: luna itaque crescente, gregatim amnes pertunt, mox alpersi liquore, solis exortum, motibus, quibus possunt, saltant: deinde in saltus reuertuntur; duo eorum genera sunt, nobiliores indicat magnitudo, minores nothos dicunt; candore dentium intelligitur iuuenta: quorum alter semper ministerio est, alteri parcitur, ne hebetatus assiduo percussus minus vigeat, si fuetit aliquando dimicandum.

Cum venatu premuntur, pariter afflignant virosq; vrebore damnato non requirantur; hanc enim sibi caulam periculi praesentiant, oberrant agminatum: natu maximus dueit agmen, atque proximus cogit sequentes. Flumē transituri minimos ante mittunt, ne maiorum ingressus alueum arterant, & profundos depressi vadis gurgites faciant: Venerem ante annos decem foeminae; ante quinque mares nesciunt, biennio coeunt, quinis, nec amplius in anno diebus; non prius ad gregarium numerum reuersi, quam viuis aquas abluantur. Propter foeminas nunquam dimicant, nulla enim fuerunt adulteria, inest illis clementia bonum, quippe si per desera vagabundum hominem viderint, ductus vlique ad noctis vias præbent, vel si confertis pecoribus occurrant, itinera sibi blanda, & tacita manu faciunt, ne quod obuium animal interimant. At confitu fortuito si quando pugnatur, non mediocrem habent curam fauitorum, naffatos, vulneratosque in medium recepant, cum captiuitate venerint in manus hominū, mensuescunt sumpto hordei succo: maria transmeaturi, naues non prius subeunt, quam de reditu illis sacramentum luatur. Indicos elephantos Mauritiment, & quasi patritatis iuxa conscientiam ab ijs videris non annis decim, ut vulgus, sed biennio, ut Aristoteles definit, vero graueant, nec amplius, quam semel gignunt, nec plures, quam angulos: viuunt in annos trecentos, impati-

entissimi frigoris, truncos edunt, lapides hauriunt, gratissimas in cibatu palmas habent, odorem muris vel maximè fugiunt. Pabula etiam, quæ à n usculis contracta sunt, reculant; si quis casu chamæleonem deuorauerit, vermem elephatis veneficum, oleastro sumpito pesti sua medetur: durissimum dorso tergis est, ventri mollius: setarum hirsutæ nulla.

TIGRIS

Ex Solino.

Descriptio LXXVII.

Sed magnis deinde spatijs intercedentibus, ostia Oxi fluminis Hyrcani habent, gens sylvis aspera, copiosa irmanibus feris, factaque tigribus: quod bestiarum genus insignes maculis nota, & pernicitas, nobile reddiderunt: fulvo nitent, hoc fuluum, & nigrantibus segmentis intermudatum, varietatem apprime decet, pedum motum nescio pernicitas, an velocitas magis adiuuet, nihil tam longum est, quod non brevi penetrerent, nihil adeò antecedit, quod non ilicò afferatur. At maximè potentia earum probatur, cum maternis curis incitantur: cùm catuforum insistunt raptoribus, succedant sibi cœquites, licet, & alio quanto libet amoliti prædam velint, nisi in prædio maria fuerint, frustra est aulum omne. Notantur frequentissime, si quando latroes suos aportantes carulos, renauigant resident, in littore irrita rabi se date præcipites, velut propriam tarditatem voluntaria castigantes ruina. Pernicitas est celeritatis, velocitas patientissimæ foritudinis.

PANTHERA.

Ex eodem Solino..

Descriptio LXXVIII.

Pantheræ quoque numerosæ sunt in Hyrcania; minutis orbiculis superpictæ, ita

Aaaa 3 vi

ut oculatis ex fulvo circulis, vel cœrulea, vel alba distinguatur tergi supplex. Tradunt, ad ore earum, & contemplatione armata mirè affici, atque vbi eas persentificant, properato conuenire, nec terreri, nisi sola oretoritate quam ob caulam Pantheræ, ab leonditis capitibus, quæ reliqua sunt spectanda præbent, ut pecuarios greges stupidos, in obtutu populerunt secura vastatione. Sed Hyrcani, vt hominibus intentatum nihil est, frequentius eas veneno, quam ferro necant. Aeonito carnes illinunt; atque ita per compita spargunt semitarum; quæ vbi esse sunt, fauces earum angina statim obsidentur, adeo gramen ~~rapax~~ illi appellauerunt, sed panthereæ aduersus hoc virus exrementa humana deuorant, & suopte ingenio pessi refiunt. Lenta illis viae, adeo ut electis interaneis mortem diu differant.

CHAMÆLEON.

Ex eodem Solino.

Descriptio LXXXI.

PER omnem Asiam Chamæleon plurimus, animal quadrupes, facie quâ lacertæ, nisi crura recta, & longiora ventri iungentur, prolixa cauda, & cadem ad vertiginem torta, hamati vngues, subtili aduncitare, incessus piger, & ferè idem, qui testudinum motus: corpus asperum, cutem, qualem in crocodilis deprehendimus, subducti oculi, & recessu concavo introrsum recepti, quos nunquam iactatione obnubit. Vismus denique non circumlatius pupillis, sed obtutu rigidi orbis intentat. Hiatus eius æternus, ac fine nullius visus ministerio, quippe cum neque cibam capiat, neque potu alatur, nec alimento alio, quâ haustu aëris viuat: color varius, & in momento mutabilis: ita ut, cuicunque rei se coniuxerit, concolor ei fiat: colores duo sunt, quos fingere non valer, ruber & candidus, cæteros facilè mentitur. Corpus penè sine carne, vitalia sine liene, nec nisi in corculo pauxillum sanguinis est. Latet hymen, producitur vero: Impetibilis est coraci, à quo cum interfactus est, victorem suum perimit interemptus: nam si vel modicum ales ex eo comederit, illicè moritur.

Idem, ex Tertull. lib. de Pallio.

Est & quadrupes tardigrada, agrestis, & humilis, aspera. Testudinem Pacuianam putas? non est; capit & alia bestiola vermiculum de mediocribus oppidò, sed nomen grande: Chamæleonem qui audietis, haud ante gnarus, iam timebis aliquid amplius cū leone. At cum ostenderis apud vineam fermè sub pampino totum ridebis illicè audaciam, & Græciam nominis: quippe nec succus est corpori, qui munitoribus multò licet. Chamæleon pellicula viuit, capitulum statim à dorso: nam deficit ceruix. Itaque durum reflecti, sed circumspicu emessit ocelli, imò luminis puncta vertiginant. Hebes, fessus virfe à terra suspendit: molitur in cestum stupes, & promouet, gradum magis demonstrat, quam explicat, ieiunus scilicet semper, & indefectus: ofcitanus vesicatur, follicans ruminat, de vento cibus: Tamen & chamæleon mutare totus, nec aliud valer. Nam cum illi coloris proprietas una sit, quod accessit inde suffiditur. Hoc soli chamæleonti datum, quod vulgo dictum est, de corio suo ludere.

CAMELVS.

Expressus ex Oppiano.

Descriptio LXXX.

PRæclarum, mite, domesticum est Came- Oppia, illorum genus hominibus ad circumuehenda onera perquam familiare. Corpus illi supra cæterorum animantium speciem procerum, & punctis interfinito tergor maculosum, caput cætero quo amplius paulatim ad verticem gracilescit, ex eo geminæ cornuum species emergunt, supra verò tempora secundum aures, duo molliter confusq; unapices, in ore lacteus prominet numero la serie dentium nitor, oculi iucundissima luminis face scintillant: terga lata, & insigni colliculo protuberantia, crurum non æqualis mensura, postri enim pedes anterioribus minores, ex quo nonnihil claudicare viderunt. Cauda talis est, qualis cervis, aut damis esse solet, summis

a terz.